

صورت فلکی فرس اعظم

صورت فلکی فرس اعظم یا اسب بالدار (Pegasus) از صور فلکی نیمکره شمالی آسمان است که در نزدیکی استوای سماوی قرار دارد. سطح اشغال شده توسط این صورت فلکی پهنه نسبتاً قابل ملاحظه‌ای از آسمان را می‌پوشاند ولی نسبت به این سطح گسترده از چگالی ستاره‌ای کمی برخوردار است. ستارگان این صورت فلکی عموماً از نوع ستارگان قدردوم و سوم هستند و پرنورترین آنهاستاره اپسیلون است که در ناحیه سراسب بالدار قرار دارد.

بهترین زمان برای یافتن این صورت فلکی اوایل پائیز است و بهترین راهنما برای یافتن آن در آسمان امتداد ستاره‌های آلفا و گاما از صورت فلکی ذات‌الکرسی در جهت جنوب است. مهمترین شاخصه ظاهری فرس اعظم چهار ضلعی است که توسط ستاره‌های آلفا، بتا و گاما از این صورت فلکی با ستاره آلفا از صورت فلکی آندرومدا در آسمان نقش می‌بندد. این چهار ضلعی در اصل سازنده تنه اسب بالدار است. شکل اسب بالدار در آسمان بر عکس می‌باشد. امتدادی که از ستاره آلفا از فرس اعظم به سمت جنوب غرب ترسیم می‌شود در نهایت در به ستاره اپسیلون در محدوده سر اسب می‌رسد. دو امتداد نیز از ستاره بتا به طرف غرب منتهی می‌شود که پای اسب بالدار را تشکیل می‌دهند. محدوده داخلی چهارضلعی با وجود مساحت زیادی که در آسمان اشغال می‌کند از نظر ستاره تقریباً فقیر است. فرس اعظم از شمال با صورفلکی دجاجة، چلیپاسه و آندرومدا هم مرز است. همچنین در شرق با حوت، در جنوب با دلو و در غرب با پاره اسب، دلفین و روباهک در مرز مشترک است. مهم‌ترین جرم غیر ستاره‌ای در فرس اعظم خوشه کروی M ۱۵ از فهرست مسیه است. این خوشه با قدر ظاهری ۷/۵ با چشم غیر مسلح دیده نمی‌شود ولی نمای آن از پشت دوربین‌های نجومی آماتوری به صورت توبی مه آلود است. برآورد می‌شود که این مجموعه در فاصله ۴۰۰۰۰ سال نوری از منظومه شمسی قرار دارد. M ۱۵ در فاصله ۴ درجه‌ای شمال غرب ستاره اپسیلون قرار دارد و بهترین آغاز برای رصد آن همان ستاره اپسیلون است. وجود ستاره‌ای از قدر ششم در فاصله ۱۷ دقیقه‌ای از خوشه راهنمایی ارزنده برای رصد آن محسوب می‌شود. کهکشان مارپیچی NGC ۷۳۳۱ از قدر دهم نیز از اجرام غیرستاره‌ای و گزینه‌های رصد محسوب می‌شود. متغیر R از این صورت فلکی که در نزدیکی ستاره آلفا قرار دارد یک متغیر بلند دوره با دوره تناوب ۳۷۸ روز است.